

Administratiiv-õigusline aegkiri.

Nr. 24 (132).

28. juunil 1924 a.

IV. aastakäik

Ilmub üks kord nädalas — igal laupäeval.
 Tellimise hind: aastas Mk. 800.—
 poole aastas 400.—
 weerand aastas 200.—
 Üksik number maksab Mk. 20.—
 Tellimised — järgmise kuu esimesest päevast.
 Toimetus ja kontor: Tallinn, Toompea lossis. Tel. 5-15.
 Awatud kell 1/2 9—1/2 3. Toimetaja kõnetunnid k. 12—1.

Kuulutuste hind:
 1/1 lehek. Mk. 3000.— 1/4 lehek. Mk. 800.—
 1/2 " 1500.— 1/8 " 400.—
 1/3 " 1000.— 1/16 " 200.—
 1/32 lehek. Mk. 100.—
 Lehe eesküljel 75%, tekstis 100% kallim.
 Adressi muutmine 10 mk.
 Adress kirjade jaoks: Tallinn, Postkast nr. 338
 Jooksew arwe Eesti panga Tall. osak. nr. 543

Sisu: 1) Eeluurimise ja kohtu eest kõrvalhoidmise takistusabinõudest. 2) A. Liit, Kuritegude jälgimine. 3) Veel maksude sissenõudmisest. 4) M. Morrison, Riikiine ja õigusline kord meie maal peale Wene walitsuse alla saamist. 5) Mõnda Läti walispolitseist. 6) Ametlik osa. 7) E. Engelbrecht, Oolokaalid. 8) Kuulutused.

Eeluurimise ja kohtu eest kõrvalhoidmise takistusabinõudest.

Kuni kohtu-uurija kohalejõudmiseni wõtab politsei tarwitusele abinõud, et ära hoida kuriteo jälgede kadumist ning takistada kahtlusalusel kuriteo uurimise eest kõrwale hoida (Kr. kpd. sead. § 256). Politsei wõtab tarwitusele abinõud kuritegijate uurimise eest kõrwalehoidmise takistamiseks järgmistel juhtumistel:

1. kui kahtlusalune tabatud kuriteo kordasaatmise pealt ehk kohe selle täidesaatmise järele;

2. kui kuriteo läbi kannatajad ehk pealtnägijad otsekohe näitawad kahtlustatawa isiku peale;

3. kui kahtlusaluse küljes ehk tema elukohal leitakse selged kuriteo jäljed;

4. kui kuritegu tõendawad asjad kuuluwad kahtlustatawale ehk on tema juures;

5. kui ta katset tegi põgenemiseks, ehk

kui ta kinni püütud põgenemise pealt wõi selle järele; ning

6. kui kahtlusalusel ei ole alalist elukohta ehk kindlat asukohta (осѣдность) (§ 257).

Neil juhtumistel, kui politsei on sattunud kordasaadetawa wõi wärskest kordasaadetud kuriteo peale, samuti ka kui kohtu-uurija ilmumiseni juhtumiskohale, kuriteo jäljed wõiwad kaduma minna, asendab politsei kohtu-uurijat kõigis edasilükkamatutes uurimise toimetustes, nagu: ülewaatused, ületunnistamis- ja läbiotsimised ja wäljawõtted; kuid politsei ei wõta süüdistatawa ega tunnustajate wormilist ülekuulamist ette, wälja arwatud, kui mõni neist raskesti haige ning kartus wõib tõusta, et ta sureb enne kohtu-uurija kohalejõudmist (§258). Kahes wiimases paragrahwis tähendatud juhtumistel järgib politsei

täpselt eeluurimise kohta maksu määrusi (§ 259). Järjekohalt võib ta neil juhtumistel tarwitusele võtta kõiki neid abinõusid kahtlustatava takistamiseks end kohtuvõimude eest kõrvalle hoida, millised abinõud lubatud kohtu-uurijale eeluurimise ajal.

Niisugusteks abinõudeks on:

1. isikutunnistuse ärawõtmine ehk allkirjaga kohustamine uurimisele ilmuda ning ilma politsei loata elukohta mitte wahetada;
2. politsei iseäralise walwe alla andmine;
3. käsimehe —
4. kautsjoni wõtmine;
5. kodune arest ja
6. wahi alla wõtmine (§ 416).

Nagu seda näitab § 421 määrus, peab ühe või teise abinõu tarwitusele wõtmine olema rajatud süüdistatava vastu sihitud kahtlustawate andmete igakülgisel hindamisel, samuti ka silmas pidades teisi tähendatud paragrahwis ettetoodud asjaolusid. Ilma sarnase eelkaalumisetähtsuse abinõude tarwitusele wõtmisel oleks omawoli maik juures. Loomulik, et mida karmim abinõu wõetakse tarwitusele, seda rohkem nõutakse ettewaatust ning tähelepanu kohtu-uurijalt (käesolewal juhtumisel politseilt) nende põhjuste hindamisel, mis sunniwad sarnaseid abinõusid tarwitama, kusjuures see hindamine peab olema igakülgne ning täiesti erapooletu. Just kohtu-uurijate erapooletuses näeb seadus õige eeluurimise parimat kindlustust (§ 265), milline nõue käesolewal juhtumisel maksew ka politsei tegewuse kohta.

Kuna takistusabinõudest kõige tähtsam on isiku wahi alla wõtmine, siis käsitate edaspidises peajasjalikult seda abinõu, selleiuures mööda minnes puudutades siiski ka teisi abinõude liikisid.

Wahi alla wõtmist võib toimetada ainult äärmisel tarwidusel, kui wõimata tarwitada mõnd teist kergemat ennetusabinõu. Isiku wahi alla wõtmist eeluurimise ajal, mis läheb kalliks maksma riigile kui ka eraisikule, võib tarwitada wõrdlemisi harwa ning iga kord ainult selleks otsekohe seaduslase aluse kindlakstegemise järele, peajasjalikult selleks, et takistada süüalusel kõrvalle hoida eeluurimisest ja kohtust, kui on andmeid, mis lasewad sarnast kõrvallehoimist

oletada. Kõik teised siia kuuluwad tingimused, nagu ähwardawa karistuse määr, kahtlustawate andmete jõud, wõimalus kaotada kuriteo jälgi ning süüdistatava isiklised omadused, on kõrwalise tähendusega ning wõiwad aluseks olla rohkem kaalutlemistele, kui abinõu tarwitusele wõtmise küsimuse enese otsustamisel. Mitte arreteeritute arw waid selgitatud kuritegude ning tabatud kuritegijate hulk määrab kaelakohtulise uurimise karistawa jõu ning tagajärjekuse, kusjuures eelwangistus ei pea olema üldreeglik, waid ennem erandiks (wäljawõte Wene kohtuministri ringkirjast 15. dets. 1900 a. — nr. 37669).

„Kui on mõnesugused andmed oletamiseks, ütleb Makalinsky omas raamatus: „Руководство для судебных следователей“, et süüdistataw saab korralikult ilmuma uurimisele ja kohtu ette, tuleb tema vastu piirduda kõige nõrgema abinõuga, kuigi teda süüdistatakse raskes kuriteos ning ränkade kahtlustawate andmete olemasolul.“ „Järgides tema tegewuse kohta ettekirjutatud wormillisi tingimisi, ei pea kohtu-uurija eneses maha sumbutama inimtunnet ning talitama oma sisemise äratundmise vastu, waid just wastuoksa, ta peab püüdma kokkukõlastada seaduse nõuet oma sisemise weendumusega.“

Kaaludes Kr. kpd. seaduse § 421 loetletud asjaolusid, peab kohtu-uurija (siin politsei) arwesse wõtma ka seaduses tähendatud wäliseid tingimusi, s. o. silmas pidama seda, et tema wõim, nagu seda võib näha §§ 416—419 sisust, on ühe või teise abinõu walikul piiratud kordasaadetud kuriteo tähtsusega. Jättes kohtu-uurijale õiguse tema enese äranägemise järele määrata kergemat takistusabinõu, määrab seadus iga kuritegude liigi kohta takistusabinõude ülima määra.

Nii võib Kr. kpd. s. § 417 järele isikute vastu, keda süüdistatakse kuritegudes või üleastumistes, millede eest karistusena ähwardab wangimaja või kindlusewangistus, mis ei ole seotud õiguste või eesõiguste kaotamisega (N. s. §§ 35 ja 38), tarwitada kõrgema kindlustusabinõuna käsimehe wõtmist.

Kui isikut süüdistatakse kuriteos või üleastumises, mille eest seadus ette näeb karistusena wangimaja või kindlusewangistuse ühes mõnede iseäraliste õiguste või eesõiguste kaotamisega (N. s.

§§ 34 ja 35), siis võib tema vastu kõrge-
ma kindlustusabinõuna tarvitada kautsjoni
wõtmist (§ 418).

Isikute vastu, keda süüdistatakse ku-
ritegudes või üleastumistes, mille eest
karistusena ette nähtud wangimaja ühes
kõikide iseäraliste õiguste ja eesõiguste
kaotamisega (Nuhtl. sead. § 30, II), või
parandusmaja ühes kõikide õiguste ja
eesõiguste kaotamisega (N. s. §§ 31 ja 33)
või kaelakohtuline karistus, nagu: asu-
misele või sunnitööle saatmine ühes kõi-
kide õiguste kaotamisega, tarvitatakse
kõrgema kindlustusabinõuna wahi alla
wõtmist (§ 419).

Erand on tehtud süüjaluste suhtes, kel-
lel kindlat asukohta ei ole, nende kohta
võib § 420 põhjal tarvitada wahi alla
wõtmist, kuigi neid kergemates kuriteg-
udes süüdistatakse.

Seadus ei määra ei wastutussumma
ega kautsjoni suurust (§§ 424—425), waid
tähendab ainult selle peale, et wastutus-
summa ning kautsjon määratakse kohtu-
uuriija poolt wastawalt karistuse mää-
rale ning käsimehe või kautsjoni maksja
seisukorrale.

Wahi alla wõtmise kohta (tingimisi —
kuni käsimehe toomiseni või kautsjoni
maksamiseni) seatakse kokku sellekohane
määrus, mis § 430 järele peab enesest
kujutama asjaolude ning kaalutlemiste
täpset kirjeldust, millede põhjal wahi alla
wõtmise sündinud.

Sarnases määruses ei tohi piirduda
wahi alla wõtmise põhjuste täpse ette-
toomise asemel tähendustega selle peale,
et süüdistataw „küllalt selgeks tehtud“,
et ta oma kaitseks ette ei toonud „süü-
distust ümberlukkawaid asjaolusid“ jne.,
sest niisugused selgusetu tähendused ei
ole lubatawad, sest wahi alla wõtmise
põhjuste täpne äratähendamise on tarwi-
lik süüdistatawa isiku wabaduse kait-
seks, kes peab teadma, mis põhjustel teda
kinni peetakse ning ilma milleta temal
wõimalust ei oleks kinnipidamise peale
kaebata Kr. kpd. sead. §§ 431 ja 496 kor-
ras. (Senati kõrgema distsipl. kogu
seletus 4. apr. 1894 a. nr. 4).

Pealegi oleks sellel, kui määruses põh-
jusi täpselt ette ei toodaks, waid üldiste
lausetega piirduks, weel see halb külg,
et prokurööril või tema abil, kellele
§ 283 põhjal wiibimata teatatakse wahi
alla wõtmisest, saades ära kirja määru-

sest, puuduks võimalus otsustada kui-
wõrd tarwitusele wõetud abinõu õige
ning kas ta olewa asjakorra juures lu-
bataw.

Wahi alla wõtmise määrus antakse
süüdistatawale teada hiljemalt kolme päe-
wa jooksul, arwates kinniwõtmisest. (Põ-
hiseadus § 8).

Määrusest saadetakse ära kirja süüdis-
tatawa kinnipidamise kohta (§ 431).

Kui wahi alla wõtmise määruse ära-
kirja kinnipidamise kohta ei ole saadetud
kahekümnenelja tunni jooksul peale wa-
hialuse wastuwõtmist, siis peab kinni-
pidamise koha ülem wangi wiiwitamata
wabastama (Wene kohtum. ringk. 21.
dets. 1906 a. nr. 29).

Lapseealiste ja alaealiste süüdistata-
wate kohta peab järgima Kr. kpd. sead.
§§ 416¹ ja 416².

Alaealised 10—17 aastani, kelle kohta
tarwidus tekib kohtuwõimude eest kõr-
walhoidmise takistamiseks tarwitusele
wõtta wahi alla wõtmist, pannakse seal
selleks ajaks mõnda kaswatus-paran-
dusasutusse või mõnda muude laste-
hoolekande asutusse, kus need asutused
olemas, ehk antakse kohtu-uuriija ja po-
litsei äranägemisel kas nende wanemate,
või nende eestkostjate või teiste
nõusolekut awaldawate usalduswääriliste
isikute wastutawa järelwalwe alla. Ala-
ealised 14—17 a. wanaduses pannakse
nende poolt kordasaadetud kuritegude
puhul, milliste kuritegude eest kaelakohtu-
tuline karistus ähwardab (s. o. ühes kõi-
kide õiguste kaotamisega — N. s. § 17),
peasjalikult kaswatus-parandusasutus-
tesse, seal kus need olemas; kui aga wõi-
malust ei ole neid sarnastesse asutustesse
paigutada, siis hoitakse neid erilistes ruu-
mides, mis nende tarwis ehitatud wangi-
majade või rahukohtunikkude otsuste põh-
jal arreteeritawate jaoks määratud ma-
jade juures.

Wastutusline järelwalwe võib, nagu
Wene senat seletanud (98/25), pandud
saada kõrwalise isiku peale ainult siis,
kui wiimane selleks oma nõusolekut
awaldanud ja kohus selle leiab olewat
wõimaliku, kuid kohus ei ole kohustatud
niisugust isikut otsima. Niisugused isi-
kud wõiwad ka lahti ütelda oma peale
wõetud järelwalwe kohustusest, kuid
alaealise wanemad sellest ära ütelda ei
saa.

Isilk, kes alaealise oma wastutuslise järelwalwe alla wõtnud, ei wastuta mitte alaealise kohtu eest kõrwalhoidmise eest, waid hooletu järelwalwe eest, mille ta-

gajärjeks oli alaealise poolt uue kuritöö kordasaatmine (Wene sen. sel. 909/10).

J. K.

Kuritegude jälgimine.

A. Liit.

(19. järg.)

Sõrmenaha rikked — haawa armid, purunenud papillaarjooned, kortsud — kui need mõlemal jäljel leiduwad, pakuwad alati head wõimalust sarnasuse kindlakstegemisel. Kui aga teopaigalt leitud jälje sees on näha haawa arm, kuna daktiloskoopilises registratuuris leiduwal, muidu sarnasel jäljel, mis mõni aeg tagasi wõetud, arm puudub, siis pole põhjust weel jälgede ebasarnasust selle tõttu tõestatuks pidada, kuna arm wõis tekkida pärast isiku tookordset registreerimist.

Selgete näpujälgede sarnasust wõib peale selle weel nahajoontes pesitsewate higiaugukeste (pooride) järele kindlaks teha. Wiimaste kui identifitseerimise abinõu peale juhtis tähelepanu Lyoni krim-politsei laboratooriumi direktor dr. Locard, nimetades nende käsitlust poroskoopiaks. Püsiwa uurimise järele leidis dr. Locard, et poorid oma kuju, suuruse, asendi ja arwu poolest sõrmeotstel kunagi ühtewiisi ei esinenud, waid kõikide katsealuste juures alati lahku läksid. Kahtlastel juhtumistel, eriti siis, kui teopaigalt leitakse puudulik jälg, tuleb seepärast tõepärasuse tõstmiseks ka poroskoopiline wõrdlemine toime panna. See töö jäetagu aga alati spetsialisti hooleks.

Meie jälgimise praktikas ei ole siiaajani weel ette tulnud juhtumisi, kus näpujalg oleks figureerinud juhtiwas osas. Küll on aga teada mõned juhtumised, kus teopaigalt leitud näpujalg, sarnanedes kahtlusosaluse wastawa sõrme jäljele, kinnitas jälgijatele kahtlustatawa süüdiolukut, mille tagajärjeks oli süü ülestunnistamine.

3. Sõiduriistade jäljed.

Kaugemalt tulnud kuritegijad tarwitawad teopaigale sõitmiseks ja warastatud kraami ärawiimiseks tihti aastaaja kohaseid liikumisabinõusid. Teopaiga lähemat ümbrust uurides ärgu unustagu jälgija siis ka seal leiduwaid sõiduriistade jälgi arwesse wõtmast, eriti maal, kus maa-

pind ses suhtes wastuwõtlikum kui kiwidega prügitatud linna tänawatel. Igakord ei sõida waras hobusega mitte otse kahjusaaja aidaukse ette, waid jätab selle weidi kaugemale, seepärast annab kaugemalt otsimine mõnikord üllatawaid tagajärgi. Arwesse tulewad wõtta ka käsiweoriistad — käsiwankrid, kärud, kelgud, kui ka mehaanilised liikumisabinõud. Kas leitud jäljed tekkinud ühenduses kuriteoga, seda peab, nagu muudegi jälgede puhul, ikka selgitama wastawate järelepärimiste teel.

Mida peab eriti tähele panema sõiduriistade jälgede juures?

Wankri jälgede (ka käsiwankrite ja kärude kohta maksew) möödame ära witsade laiuse, pahempoolsete rataste kauguse parempoolsetest ning rataste ümbermõõdu. Wiimase saame kätte, kui ratta witsa küljes on mõni iseäraline tundemärk, näit. naela ase ehk mõni muu wigastus; kaugus ühest seesugusest märgist jälje sees kuni teise samasuguseni ongi ratta ümbermõõt. Edasi paneme tähele witsade kulumise wiisi (uuel witsal terawad, wanal ümmargused ääred), kokkukeetmise kohti ning muidki mõlkuusi ja wigastusi. Harilikult katawad tagumised rattad esimeste jäljed kinni, kuid pöörukohtadel, teekäänakutel on ka esimeste rataste jäljed näha. Jälje sügawus laseb aimata koorma raskust, hobuse sammu pikkus — liikumise kiirust, kabja jäljed — liikumise sihti.

Jalg- ja mootorrataste ning autode jälgi iseloomustawad peasjalikult mantlite toime (joonelised, ruudulised, siledad jne.); nende kulumise kraad, soomus, rikked, pealepandud lapid ja rataste ümbermõõt.

Lohise wate liikumisabinõude (saanide, regede, kelkude) jäljed sisaldawad harilikult õige kasinalt wõrdlemiskõlbulikke tundemärke. Ometi wõib mõnikord jämeduse järele otsustada, kas

tegemist on töö-reega wõi saaniga, samuti on kellkude jalaste wahe laius tihti lahkuminew. Seda hõwitawamad aga on ree jäljed, mis leiti teopaigalt peale wärsket lumesadu; need wõiwad soodsatel tingimistel kuritegija asupaigani välja wiia. Mõnikord on kuritegija sunnitud oma reega läbi sügawa lume ajama, mille tõttu järele jääwad ree pakkude ja tiiwade jäljed. Wiimased tulewad täpipealt ära mõõta ja lähemalt kirjeldada.

Peale kirjeldamise ja mõõtmise tuleb kõikidest iseloomustawamatest kohtadest walmistada kujundid, samade ainete abil ja samal wiisil, nagu jalajälgede puhul. Iseloomustawate kohtade kaugus üksteisest ära mõõta, mis hiljem wõrdlemise juures suureks kasuks.

Seisab keegi muudel põhjustel kuriteo kahtluse all, siis waja esimeses jões leitud jälgede kujundid tema sõiduriistadega wõrrelda. Selleks lastakse teda oma sõiduriistad ette näidata. Tarbekorral peab wastawate järelepärimiste teel selgitama, kas kahtlusalune ka tõepoolest kõik sõiduriistad, mis temal käsilolewa kuriteo toimimise ajal olemas olid, ette näitas, kas nende juures hiljuti parandusi wõi ümbertegemisi ette wõetud ei ole, kas kahtlusalusel ei olnud tarwitada üüritud wõi laenatud sõiduriistu jne.

Mõnikord wõib sõiduriistade jälgi ka juhtiwate andmetena ära kasutada, näit. rataste wahe laius on suurem kui koha peal tarwitatawatel wankritel — leitud laiuses wankreid tarwitawad linna tööwoorimehed; maal leitakse kummitstega wankri jäljed — nähtawasti on tegemist linnameestega; teopaigal on jalgratta jäljed — kellel on ümbruskonnas jalgratas; witsa kokkukeetmise koht on eriti krobeline — mõni ümbruskonna seppadest wõib selle järele oma kätetöö ära tunda ja meele tuletada, kellele ta seesuguse wankri rautanud j. m.

4. Loomade jäljed.

Ühenduses sõiduriistade jälgedega wääriwad tähelepanu ka hobusekapjade jäljed. Pandagu tähele rautamise iseäraldusi — haakide arw, wäljakukkunud naelad, kulumine, raud pooleks murdunud, teatawal jalal puudub raud jne. Jälgi pikemas ulatuses silmitsedes (mis paraku alati wõimalik pole) püütagu üles leida kõige nelja jala jäljed, kuna tihti tagumiste jalgade jäljed esimesi katawad. Kasutamise sarnane eelmistele jälgedele. Wa-

rastatud koduloomadele seowad wargad teopaigalt lahkudes mõnikord kapjade ja sõrgade ümber nartsud, mis jälgede otsimist tuntawalt raskendab. Selgub koha pealsetest jälgedest, et kuritegijal on kaasas olnud koer, mida wahete wahel ette tuleb, siis päritagu järele, kas weidike enne ehk pärast kuriteo toimimist ei nähtud ümbruskonnas kedagi koera saatel liikumas.

5. Were ja sperma jäljed.

Werd leiame kuriteopaigalt järgmisel kujul: loikudena, pritsmetena, tilkadena ja ära pühitud ehk määritud plekkidena. Esimesel silmapilgul paistab nagu üleliigsena werejälgi iseäralise tähelepanu alla wõtta, kuna need ju igasuguse weretöö loomulikud saatjad, kuid tegelikult wõiwad nad protsessis tähtsate tunnistajatena esineda. Wõtame näituseks juhtumise, kus mõrtsukas tunnistab ennast ohwri surmamises küll süüdi, kuid ta kinditab ühtlasi, et ta seda teinud kawatsemata ja enesekaitse pärast. Sel puhul laseme teda muidugi üksikasjaliselt kirjeldada kogu asjakäiku, tema enda ja ohwri seisukohti löömise ajal jne. Kui nüüd asjatundja arst ohwri haawu ja teopaigal leitud werejälgi kaebtusaluse seletustega wõrdleb, siis wõib ta pea alati otsustada, kas wiimane tõtt rääkis wõi karistuse pehmenduseks wäljamõeldud lugu jutustas. Samuti wõib teopaigal leiduwate werejälgede järele mõnikord otsustada, kas mõrtsukas ise haawata saanud, asjaolu, mis alati häid wõimalusi pakub kuritegija leidmiseks. Seepärast tulewad wastawate kuritööde puhul teopaigal kõik werejäljed hoolega üles otsida, nende wäljanägemist ja leiupaiku täpselt kirjeldada ja proowid katsete tegemiseks kaasa wõtta.

Kuidas werejälgi otsida? Wereloigud põrandal, waipadel, woodriietel ja muudel sellesarnastel kohtadel puutuwad kergesti silma. Teine lugu on, kui tapmine on korda saadetud lahtise taewa all. Seal imbub weri mulla sisse, wärskelt sadanud ehk tuisanud lumi matwab wereloigu kinni, juhtumisi kohale sattunud koerad ja kassid lakuwad werise koha puhtaks, jne. Ometi on jälgimise huwides väga tähtis selgusele jõuda, kas haawamise läbi surmatud ohwri leiupaiga läheduses leiduwad wereloigud, wõi ei, kuna selle järele otsustatakse, kas tapmine laiba leiukohal ehk selle läheduses

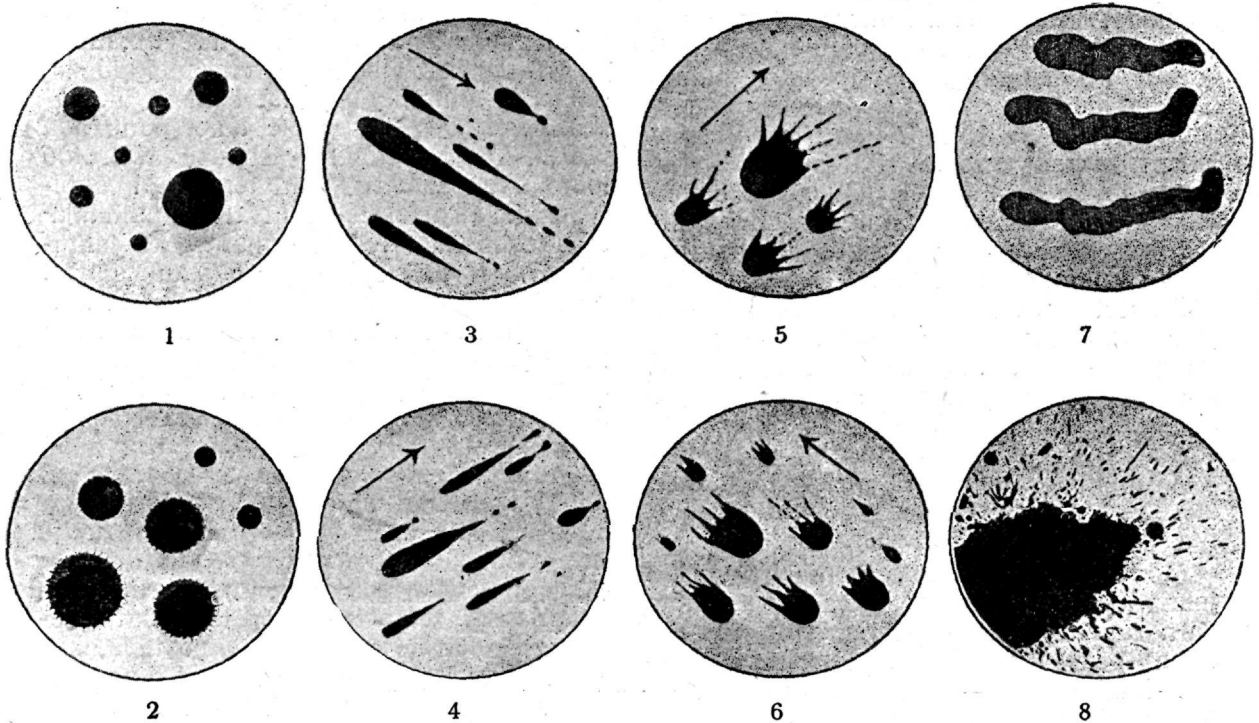
wõi kusagil mujal korda saadetud. Sellepärast uuritagu wastawatel juhtumistel maapind leiukoha ümber toll-tollilt läbi, kahtlastes kohtades kaewamisi ette wõttes. Lumme tuisanud laiba ümbrust on soovitatav rehaga rehitseda, mille läbi werised lumetükikesed nähtawale tuuakse.

Were pritsmed tekiwad tuiksoone läbilõikamise ehk jälle haawatud kehaosa wõi werest nõretawa asja wiibutamise

stedt). Selle tõttu on were märgid tihti wäga sarnased näit. rooste-, tubaka-, mõnesuguste sahwtide plekkidele, mis nende leidmist hästi raskemaks teeb, eriti siis, kui nad asuwad samawärwilisel aluspinnal.

Eelmist arwesse wõttes tuleb were tilku ja pritsmeid otsides järgmist tähele panna:

1) Were tilku ja pritsmeid otsida põrandalt, seintelt, mööblite, eesriiete ja

Joon. 14. Püstloodis hoota (1) ja hooga (2) langenud weretilgad. Kaldsihis ilma suurema hoota tekkinud pritsmed (3, 4). Kaldsihis hooga ülevalt alla (6) ja alt ülesse (5) tekkinud pritsmed. Seina peal laiali walgunud pritsmed (7). Üksteise otsa sadanud pritsmed (8). Nooled näitawad liikumissuhti.

tõttu, (esimesel juhtumisel wõib weri haawast umbes meetri kaugusele pritsida), were tilgad moodustawad werd immitsewast haawast ehk werega kaetud asjade küljest maha sadanud werest (wõrdle joon. nr. 14), kuna were plekid weriga kaetud asjade puudutamisest, resp. puhastamisest, tekiwad.

Wärske weretilgade wärw on hele roosapunane kerge roheka winega. Wananedes muutub wärw pruunpunasest kuni mustani, milleks kaasa mõjuwad walgus, temperatuur ja õhu niiskuse. Paksemate kuiwanud tilkade pealispind on lakisarnaselt läikiw, mikroskoobi all waadates kergelt pragunenud (prof. Denn-

waipade küljes, wäljas — kiwide, puutüwede, rohukõrte jne. küljes. Were plekid wõiwad leiduda peale nimetatud kohtade weel pühkimiseks tarwitatud rätikute, paberriiete, ohwri pealisriiete woodri ja taskute, laua alumise ääre, sahtli põhja jne. küljes.

2) Otsides ohtralt tarwitada kunstlist walgust — elektrilamp, küünal, tikud — kuna weremärgid sedawiisi paremini silma torkawad. Kahtlased tumedawärwilised pinnad tollhaawal läbi uurida.

3) Leitud werejäljed (ka kahtlased täpid) kinni katta ehk kuidagi ära märkida, et need hiljem kirjeldamise juures kogemata wahela ei wõiks jääda. (Järgneb.)

Weel maksude sissenõudmisest.

Politseilehes nr. 19 artiklis „maksude sissenõudmisest“ tähendasin üldjoontes, et maksude sissenõudmine üheks raskemaks politsei kohuseks praegusel ajal on. Ühtlasi tähendasin, et see politseiliste funktsioonide hulka kuulub, kuna tema teostamist aga politseile kõigiti kergendada tuleks. See küsimus on nüüd ka omawalitsuste ringkondades tähelepanu äratanud.

Nii puudutab omawalitsuste häälekandja „Maaomawalitsus“ (nr. 5) seda küsimust kirjatükis „Kes peaks maksusid sisse nõudma?“ ja leiab, et küsimuses kaht arvamist ei saa olla — **maksude sissenõudmine peaks wallawalitsuste asjaks antama.** Küsimuse käsitamisel leiab autor, et politsei kaudu maksude sissenõudmine väga keeruline talitus olewat, mis palju tüli ja waewa sünnitab. See on ju väga õige. „E. Politseilehes“ avaldatud mõtete puhul arwab autor nagu t a h a k s politseiametnikud, et maksude sissenõudmine peaks endiselt politsei kätte jääma. Tegelikult ei ole see sugugi nii, sest suurem hulk ametnikke sooviks heameelega sellest

kohustusest wabaneda, lehes oli käsitatud peaasjalikult põhimõtteline seisukoht sellest, kui politseilisest funktsioonist, ühes sellega awaldati kahtlust, kas wallawalitsused sellega toime saawad ilma abijõududeta, sest maksude süsteem on nüüd palju keerulisemaks muutunud kui Wene ajal. Kuid ka omawalitsused wõiwad politseilisi funktsioone täita, nagu seda ka muud ametkonnad osalt täidawad. Teatawasti on ka suuremas osas Lääne-Euroopa riikides riiklise politsei aparaadi kõrwal weel kommunaal-politsei tegutsemas, kelle peal siis ka kohati need ülesanded lasuwad. Kui nüüd omawalitsuse ringkondades see mõte liikwele pandud, et maksude sissenõudmine peaks wallawalitsuste asjaks antama, siis wõib politsei seda mõtet ainult terwitada. Kui see mõte suudaks omawalitsuste tõsist tähelepanu äratada ning selle teostamiseks tee leitakse, aitaks see suurel määral politsei tööd kergendada, ning tähelepanu ja jõudu korra ja julgeoleku kaitsele pühendada, eriti nüüd, kus politsei koosseisude vähendamine päewakorral.

K. K.

Riikline ja õigusline kord meie maal peale Wene walitsuse alla saamist.

M. Morrison.

(Lõpp.)

Tähtsamaid asju ajas ja otsustas maa-päewade waheajal maanõunikude kogu (landratskollegium), mis koos seisis kahestteistkümnest maanõunikust. Maanõuniku amet oli auamet ja harilikult loeti neid kindralmajori auastme järele. Maanõunikud waliti maapäewal, kus kahest ettepanud kandidaadist kindralkuberner harilikult ühe ametisse kinnitas. Riimaal olid maanõunikude ametid nii ära jaotatud, et 6 neist Läti ja 6 Eesti piirkonda kuulusid, Tallinnamaal andis iga maakond 3 maanõunikku. Maanõunikudele Riia-

maal makseti aastas 100 rubla palka maa-kassast, Tallinnamaal neile rahalist palka ei maksetud, selle eest olid neil tarwitada rüütelkonna mõisad, mida enampakkumisteel wälja renditi 10.000 rubla eest. Nii sai iga maanõunik umbes 700 rubla, mõned wähe rohkem.

Maanõunikud pidid käima korralikult istumistel ja puudujad pidid trahwi maksuma. Sellepärast wiibisid maanõunikud enamasti kubermangu linnas, ei wõinud oma majapidamist maal mõisades ise juhtida ja seda tegid nende wallitsejad ehk

ajutised rentnikud. Maanõunikud pidid kõik enda hoole ja arusaamise maa heaks käekäiguks tarvitama ja kubermangu suuremate teede ülewaatus (paar korda aastas), oli nende toimetada; niisama ka rüütelkonna mõisade majapidamise rewideerimine. Maanõunikud töötasid wabal ajal rüütelkonna kantseleis, kust kaunis rohkearwuline kirjawahetus läbi käis. Muidugi töötasid maanõunikkude kogu (landratskollegiumi) kõrwal ka weel teised komisjonid, kes maapäewade kokkukutsumiseks eeltöid ja sellele ettepanekuid tegid.

Kuna Riia maal riigi ja kogukonna teenistuses olewad isikud enamasti kõik palga said, teenisid Tallinnamaal rüütelkonna poolt walitud ametnikud enamasti palgata. Sellepärast oli Tallinnamaal aadeli mõju ametite ja ametnikkude peale palju suurem, kuid walitsusel palju väiksem ja ametnikud ei tarwitsenud karta, et riigi wõim neid ametist wõiks tagandada. Sellega oli mõlemi kubermangu walitsuskord üksteisest lahkumise w. Haridusel ei olnud otsustawat tähtsust, sest wana korra järele olid paljud ametid ainuüksi matrikuleeritud aadelile kindlustatud. Ka oli hariduse saamine wäga raske. Tartu ülikool oli Põhja sõja järele waremets ja kõrgemate teadmiste omandamiseks pidid noored mehed wäljamaale sõitma. Ja kui nad seal tagasi tulid, siis loeti tülikate kogukondliste ametite pidamise asemel alati rahumaitsemine suures maa mõisas paremaks. Nii leidis kõrgema haridusega mehi üksi kõrgemates ametites.

Kohtud olid küll mõlemis kubermangus olemas, kuid neist oli ikkagi puudus ja nad ei olnud sellepärast küllaldaselt kättesaadawad. Seega lugesid paljud waikse ülekohtu kannatamise ometi paremaks, kui kauge tülika kohtukäimise. Mõnes maakonnas oli üksainus mannrihter ja üks haagi kohtunik ja nende alla käisid kõik asjad, mis mitmekümne ruutpenikoorma laiusel maa-alal ette tulnud. Kihelkonna kohtud olid küll igas kihelkonnas, kuid need ei wõtnud suuremaid asju wastu.

Kõrgemateks kohtuasutusteks olid Riias hoowikohus (Hofgericht) ja Tallinnas ülem-maakohus (Oberlandgericht), mõlemate kohtute peale apelleerimist ei olnud, wõis edasi kaebada ainult kassatsioonil teel Peterburi Läänemeremaade nii nimetatud „justiits-kollegiumi“. Kuna

Riia hoowikohtu asutamist (enne Tartus, 1701 aastast saadik Riias) Gustaw Adolffi teenuseks loetakse, arwatakse Tallinna ülem-maakohtu asutajaks Daani kuningat Kristjan II. Mõlemi kõrgema kohtu istumisjärgud algasid harilikult jaanuarikuus igal aastal ja kestsid kuud poolteist ehk kaks, sest kohtuskäimise ajaks loeti talw suwest (kus inimesed töö juures kinni) paremaks. Riia hoowikohtul oli eesistujaks esimees, ülem maakohtul Tallinnas kindralkuberner, tema äraolekul aga ase-kuberner; mõlemad olid eesistujateks rohkem nimeliselt, tegelikult eesistujaks olid sagedasti maanõunikud. Hoowikohtul oli aseesimees, liigeteks kolm maanõuniku ja 8 assessori; kokku 13 alalist liiget, ülem-maakohtul Tallinnas liigeteks kaks maanõuniku. Mõlemil kohtul olid omad kantseleid, sekretärid, arhiwariidus ja muud kantseleijõud, kelle palgad kandis maakassa. Hoowikohtu koosseis oli ülem-maakohtu omast palju suurem ja istumisest wõtsid osa seal peale esimehe 2 maanõuniku ja 4 assessori, kuna ülem-maakohtu koosseis ühes esimehega kõigest kolm isikut oli. Tallinna ülem-maakohus pidas istumisi rüütelkonna majas Toompeal ja istumiste järgu algamisest teatati trükitud kuulutuste läbi üle kubermangu. Kuna Riia maal mõisade müümist maakohtutes toimetati, oli see talitus Tallinnamaal ülem-maakohtu hooliks antud ja seega mõisade üleminek mitte aadeli soost isikutele raskendatud. Maanõunikkudel oli õigus maapäewade waheajal wäljalangenud isikute asemele uusi walida ja nii enda koosseisu täiendada.

Mõlemas kubermangus olid ametis nõndanimetatud kubermangu prokurörid (oberfiskalid), kes ametisse seatud Rootsi kohtu uuenduse ajajärgul. Nendel olid abideks kindralkubeneri poolt ametisse määratud maakonna fiskalid. Nende kohus oli seaduse täitmise järele walwata ja kroonu kasusid kaitsta, mis kroonumõisade wäljarentimise juures Riia maal tihti tuli ette. Järgmisteks kohtuasteteks olid Riia maal maakohus ja Tallinnamaal niinimetatud mannrihter (wii-masel puudub tänini kohane eestikeelne nimetus). Oieti oleks pidanud need nimetused mõlemi kubermangu wahel olema ümberpöörduid. Riia maal oli maakohtuid (landrihter) iga maakonna jaoks üks, Tallinna-

maal mannrihterid kolm nelja maakonna peale (Järwa- ja Wirumaa jaoks üks). Riimaal kinnitati maakohtunik walitsuse poolt, niisama makseti sealt palgad: kohtunikule 250 rubla, assessorile 150 rbl., sekretäärile 100 rubla aastas. Tallinnamaal teenis mannrihter ühes oma kahe kaasistujaga palgata, ainult kohtu sekretäär ja arhiwaarius, kui alalised kantselei jõud said tasu maakassast. Teadagi pidid kõik kohtu tegelased nii Riia- kui ka Tallinnamaal olema aadeli seisusest. Maakohtuniku (landrihteri) ja mannrihteri otsustada olid nii kaelakohtu kui ka tsiwiilasjad, piiritülid, eeluurimised aadeli soost asjus jne., kuid Tallinnamaal pidi mannrihter kõik otsused süütegude asjus ülem-maakohtule kinnitamiseks ette panema. Nii landrihterid Riimaal, kui ka mannrihterid Tallinnamaal, pidasid istumisi maakonna-linnades ja see sündis enamasti kolm korda aastas. Maakohtunikud kui ka mannrihterid olid liikumata waranduste krepoteerijad nende üleminekul, kuid wiimasel ajal läks see toimetatus Tallinnamaal ülem-maakohtu kätte. Wangistamiste üle anti aruanded kubermangu kõrgemale kohtule, kes neid Peterburi Läänemeremaade justiits-kollegiumile edasi saatis, tsiwiilasjus täideti otsused ilma wiivitusega. Kõikide nimetatud kohtu otsuste peale wõis edasi kaebata, kuid kaebaja pidi seda juba otsuse kuulutamise juures teatama, seda oma käega alla kirjutama, seal juures ka käsi- raha maksuma. Mannrihteri amet Tallinnamaal oli sunduslik, waatamata selle peale, et ta maksuta ning walitu pidi teenistuse vastu wõtma.

Politsej wõimukandjateks olid Riimaal korrakohtud (Ordnungsgerecht), Tallinnamaal haagikohtunikud. Nii korrakohtunik, kui ka haagikohtunik ühes oma kahe kaasistujaga pidid olema aadeli soost. Neid waliti maapäwadel kolme aasta peale, amet käis ühest mõisast teise ning palka neile ei maksetud, seda said üksi kantselei teenijad. Et ametid tülikad, püütud neist eemale hoida ja selle tõttu pidanud neid walhest ka mitteaadeli soost isikud. Sellepärast anti määrus, et need, kes ametit tõrguwad vastu wõtmast, 100 rubla trahwi maksawad ja peawad ameti ikkagi vastu wõtma. Korrakohtunikud ja haagikohtunikud pidid kõiki neid laialisi politsej kohuseid täitma, mida waremal ajal maakonna wogtid toimetasid. 3 korda aastas peeti kohtuistungisi kusagil mõi-

sas ehk kiriku ligiduses ja sellest anti kirjalikult üle piirkonna alluwate kihelkondade teada. Harutusele tulid muidugi wähemad ja tähtsuseta asjad ning lepitamise kaudu lõpetatawad eraasjad. Wälisteenistusena pidid korrakohtunikud ja haagikohtunikud kõiksuguseid kuritegusid uurima, üles wõtma ja awalikuks tegema, kuid sealjuures ka kuritegewuste, hulkmiste, külgehakkawate haiguste laialilangunemise ja teiste pahede vastu wõitlema. Laatare pidamised, salajased wiinapõletamised, seaduswastased weepaisutamised, magasiniaitade korrashoid jne., kõik see kuulus nimetatud ametmeeste piirkonda. Et orjusaeg raske ning mõningate kohtuotsuste täidesaattmine (peks kirikupostis) korra- ehk haagikohtunikude toimetada ja et see pealegi tihti wäga waljult sündis, siis olid mõlemad ametnikud nimetatud kubermangudes kõige enam kardetud ja wihatud. Kuna Tallinnamaal haagikohtunikud oma nime alal hoidsid, nimetati Riimaal korrakohtunikke „sillakohtunikkudeks“ sellepärast, et neil peale muude kohuste ka kõiki oma piirkonnas asuwaid teid tuli üle waadata. Seda ametit ja nimetust mäletawad weel meie aja wanemad inimesed, sest ta kestis kuni kohtu ja administratsiooni muutmiseni.

Et haagikohtunikud Tallinnamaal ja korrakohtunikud Riimaal kihelkonna kohtu pidades wäiksemate ja iseäranis abielu asjadega olid liiga koormatud, sellepärast jäeti need enamasti kohaliste koguduste waimulikkuude hooleks. Õpetajad olid enamasti kihelkonna kohtute liikmed ja nende mõju oli igapidi wäga suur. Nendel olid sissetulekud nagu kihelkonna mõisapidajatel, mitmetel kiriku wallad ja oma talupojad. Tihti ilmusid talupojad ise õpetaja juure ja palusid endale ühes ehk teises asjas kohtu mõista, kust siis wälkese trahwiga kiriku kasuks pääseti. Õpetajad leidsid ka abinõusid, kuidas lugemata perekonnaelu eksitusi ja tülisid heaks käämata, iseäranis weel siis, kui tal koguduse liigete keskel usaldus. Muidugi paluti waimulikkuude otsustamist ka sellepärast, et siin nii halastamata waljust ei tarwitatud, kuidas seda nõudis seadus ehk wõerast rahwusest kohtunikud.

Nagu nimetatud, said Riimaa ametnikud enamasti kõik kindla palga, Tallinnamaal aga teeniti enamasti ilma palgata, paljast kohustundest ja asja armastusest. Juba Rootsi ajal oli ametite jaoks auni-

mede tabel sisse seatud, kus mitte vähem ega rohkem kui üle 40 astme ja see maksis veel mõnda aega Wene ajal. Igasugune kõrgemate ametite omandamine oli ükski siis, kui alamad astmed läbi käidud, s. o. redeli wiisil.

Kuni pärisorjuse kaotamiseni olid mõisapidajad veel täielised peremehed oma le kuuluwate talupoegade üle, ning oli neil laialine kodukaristamise õigus nii witsadega kui keppidega. Põltsamaa õpetaja Huppel imestab väga, kuidas võib mõisnik ükski pealekaebaja ja kohtumõistja õigust tarwitada ja loodab, et suurem osa ometi oma wõimu kurjasti ei pruugi.

Mõisawanem seadis igasse küllasse küllakupjad ametisse, kes wäiksemaid asju omawalhel ise harutasid ja õiendasid ilma mõisawalitsuse wahelusegamiseta. Seega on küllakupja amet üks kõige wanematest, mida meie kindlasti tunneme ja mis juba ammu enne siis olemas, kui walla omawalitsused veel puudusid ning kõik käsud ja korraldused mõisade kaudu wälja läksid. Muidugi harutasid suuremaid asju, lihtwargusest alates, ülemalnimetatud kohtuasutused, kellele neid alluwuse järele edasi anti.

Wähem on tuntud waestelastekohus ja alam-maakohus. Esimene neist oli aadeli waestelaste ja nende eeskoostjate asjade ajamiseks rüütelkonna peamehe enda juhatusel, 3 mannrihteri, 7 haagikohtuniku, 6 assessori kaasistumisel. Waestelastekohtu kaasistujad olid õieti alam-maakohtu kohtunikud, kus ainuüksi tsiwiil-asju harutati, millede wäärtus mitte üle 200 rubla ei tõusnud. Edasikaebtused anti ülem-maakohtusse.

Aadelil oli väga mõjukas seisukoht ja maa esitamisel oli ta alati esimesel kohal. Maapäewal waliti saadikud kas Peterburi ehk mujale ja terve meie maa minewikus näis see aeg olewat mõisnikkude hea käekäigu haripunktiks. Mitteaadeli, s. o. kodanlisest soost, mõisaomanikke oli ka olemas, kuid wähepoole. Neid korjanud siiski Riiga paaril korral kogukene kokku ja walinud seal omale iseseiswa peamehe, kuid kaugemale pole sellest enam kuulda. Nii nägi wälja meie maa õigusline kord enne ja mõni aeg peale talupoegade wabastamist. Ta on huwitaw sellepärast, et ta iga väga pikki, s. o. mitmest aastastajast läbi ulatas.

Mõnda Läti välispolitseist.

Meie lõunapoolse naabri politsei korraldus sarnaneb nii mitmeski meie omale. Ta on umbes samuti tsentraliseeritud — järgneb linna politsei prefektuuridesse ja maakonna politsei walitsustesse. Läti politseinik näib wäliselt kaunis distsiplineeritud olema, rahulise kuid kindla wäljaastumisega. Mundriks on lühike must kuub (tushurka) ühe rea walgete nõõpidega, millel riigi wapp peal, pikad mustad püksid, punase kandiga külgedel. Prantsuse mundri taoline müts, laia punase kandiga. Warustuseks rewolwer, tarbekorral wintpüss. Riias asub politsei kool, kus ametile kõlbulikud politsei teenistusse astumiseks ette walmistatakse. Koolis õpetatakse peale politseialaliste teadmiste veel üldhariduslisi õpeaineid, kerget ja rasket atletikat, laskmist jne. Suuremates linnades nõutakse politseiamet-

nikult 3 keele, läti-, wene- ja saksakeele, teadmist. Kõikidel ametnikkudel on teenistuse ajal käsiraamat ligi, kus kõik riigi- ja muude selle linnaasutuste aadressid sees. Waldades on riigi politsei kõrwal veel wabatahtlik politsei (kaitseliit) „aizsargu nodalas“, mis omal ajal laialilaginend rööwsalkade wastu wõitlemiseks korraldatud. Kaitse salk seisab koos noortest talupoegadest, warustatud wintpüssidega, nad kannawad erilist märki mütsi ees. Need kaitse salgad olla küla rahwa poolt väga lugupeetud.

Märkus. Toimetusel on korda läinud Läti politsei alal kaastöölisi leida, nii et lähemates numbrites pikem kirjeldus Läti politsei korraldusest ilmub.

Ametlik osa.

Kohtuministri määrus 11. juunil s. a. nr. 3.

Kohtuministeeriumi määruses 11. apr. 1919 a. nr. 13 („R. T.“ nr. 24—1919 a.) ettenähtud notariuste koosseisu täiendada kokkuleppel sise- ja kauban-

dus-tööstusministritega ühe uue notariuse kohaga Jõgewa alewis Tartu-Wõru rahukogu ringkonnas.

*

Riigikohtu otsus.

Missuguse tähtaja wältel wõib wallanõukogu otsuste peale administratiiv-kohtule kaebata?

Wastus: Kuu aja jooksul.

Omawalitsuse aj. järelwalwe seaduses („R. T.“ nr. 78 — 1919 a.) § 4. ja 8. ettenähtud kahe-nädaline tähtaeg on maksew ainult protestide kohta, mis järelwalwe korras järelwalwe asutuste poolt sisse antakse, kuna 1866 a. walla kogukonna seaduse §§ 32 ja 14 oma makswuse nüüd on kaotanud. Peale seisuste jääwad nimetatud paragrahwid walla kogukonna seadusest weel ajutiselt makma („R. T.“ nr. 129/130 — 1920 a.), kuid peale seda, kui walla nõukogu wallimisseadusega („R. T.“ nr. 26 — 1921 a.) endiste walla wolikogude ja täiskogude asemele

astusid walla nõukogud ja 1866 a. walla kogukonna seaduses ettenähtud walla omawalitsuse asjaajamise korra asemel täiesti uus asjaajamiskord maksma pandi (§§ 76—91), kaotasid need endise walla kogukonna asjaajamisse kuuluvad §§ 32 ja 14 oma makswuse, walla nõukogu wallimisseaduse §§ 76—91 ei ole küll kindlaks määratud tähtaega, mille wältel wõib walla nõukogu otsuste peale edasi kaebata, kuid sellest ometi ei järgne, et selle puuduse tõttu tuleb 1866 a. walla kogukonna seaduse § 14. määrust käsitada, waid säärasel korral tuleb Adm. k. k. § 19 järele käia, s. o. tunnistada, et walla nõukogu otsuste peale kaebuste sisseandmiseks peab üldine administratiiv-asjus maksew ühekuuline tähtaeg arwatama.

(R. Adm. t. nr. 315 — 1923 a.)

„Õigus.“

Öölokaalid.

Krim.-kommissar E. Engelbrecht, Berliinis.

Öösel kell 12 algab Berliinis politseitund. Kell 12 öösel peawad wõõrad kõikidest awalikkudest kohtadest lahkuma, kõikides kohwikutes, restoranides, ka kõikides kunstitemplites, kus kunst enam ehk vähem nautimist leiab, peab tegewus sel tunnil lõppema. Seda kirjutab politsei kord ette. Sarnased politsei korraldused leidsid endisel ajal nii hästi Preisimaal kui ka igal pool Saksamaal täpset täitmist, sellest ajast, mil rahwas äratundmisele jõudis, et ta waba rahwas on, ja iga üksik kodanik tunneb end „waba herrana“, ei leia korraldused ja seadused enam wäärilist lugupidamist. Nüüd püütakse hea meelega parandada neid puudusi, millised arwati endise mehe aususe ja kodaniku uhkuse juures hoole tusse jäetud olewat. Awalikult politsei korralduste wastu üles astuda ei juleta ka tänapäewgi, aga tasa-pisikesi wõib ju siiski riskeerida. Ja sellest ilusast põhimõttest ongi tekkinud öölokaalid, kes politseile wäikest wiperust mängiwad ja siis lasewad seda publiku poolt kallilt tasuda.

Kohutawalt on sarnaste kohtade, tihti kahtlase iseloomuga öösiste lõbustuste urgaste arw kaswanud. Igal pool, igas linnajaos, kus iganes mõni korter ehk ruum, ka mõni wilets keldrikoobas juhtus waba olema, sinna pesitses öösiste lõbustuste koht. Ka erakorterites leidsid sarnased lõbustuskohad ruumi, kus korteri omanikud wastawa tasu eest oma korteri paariks öhtuks — ööks üürile andsid. Ruttu ja väga lihtsalt muudeti keldrid, ärid jne. öösisteks „piduruumideks“. Kus mööbel puudus, sinna toimetati mõned laud ja toolid kohale, erakorterites oli muidugi juba

kõik käepärast. Siin oli waja juure muretseda ainult mõni partii mängukaarte, kokaiini, sigarid, paarkümmend pudelit sektit, kaks kuni kolm wiletsat muusekanti, ülemkelner, tantsijanna, wõõraste kohale „meelitaja“ ja „luurajad“.

Waremal ajal, kui weel ei tuntud sarnaseid öölokaale „kuulus „luuraja“ kuritegija ringkonnast kriminaal-ametniku alasse. Tänapäew mõistetakse „luuraja“ all iseäraliste ülesannetega härrat, kelle kompetentsi kuulub ettewõtte kaitsmine üllatawate politseiliste külaskäikude eest. „Meelitaja“ ülesanne on külalisi leida öölokaalide jaoks ja neid sisse meelitada. Enamasti seisawad nad oma asutuse lähedal ja kõige meeldiwamate lubadustega paluwad enam-wähem usaldustäratawaid möödaminejaid öölokaali sisse astuda. Et neil tihti selle juures õnnetus juhtub ja nad oodatud külaliste asemele eksikombel kriminaal-ametnikke wõõrsiks paluwad, olgu ainult möödaminnes öeldud. Need „luurajad“ ja „meelitajad“ kuuluvad kahtlemata öösiste Berliini tüübiliste olewuste hulka.

Berliini öölokaali pidaja peab kõige pealt tähelepanu selle peale pöörama, et selle ruumi walguskiired tänowale ei paistaks ja seega ära-andjaks ei saaks. Asub sarnane asutus alumisel korral ehk äriruumis, siis peawad ukseid ja aknad tihedate waiwade ja eesriietega kaetud olema. Ka teised ettewaatusabinõud wõetakse siin käsile. Öölokaalide peremeeste kawaluse peale waatamata jõuawad kriminaal-ametnikud siiski kaunis ruttu nende jälgile.

Kõikide sarnaste öölokaalide tabamine ühekor-

räga on arusaadawalt wõimata, sest liig suur on öölokaalide arv ja kriminaal-ametnikkude arv sellega wõrreldes liig wäike. Enamalt jaolt tabab saatus peagi ka neid asutusi, wiin, sekt, mängu-kaardid, kokaiin, sigaretid, konfiskeeritakse ja korter ehk kelder antakse korterikomisjoni korraldusse. Sõiduwalms weoauto ootab väljas ja

ettewõtte omanik, kelnerid ja wõõrad peawad sõitu alustama politsei presiidiumi. Kõik politseilised abinõud on siin jõuetud, ainult wali, nõudlik ümberkäimine peremehega, niisamuti ka wõõras-tega, wõib siin aidata. Niikaua kui siin seadused nõuetawat käsitamist ei leia, ei ole küll parane-mise peale loota.

Õiendus. Eelmises „E. Politseilehe“ numbris awaldatud artiklis „Peasust wõerasse riiki“ lhk. 372 esimesel weerul, 30. real tuleb lugeda sõna „lubatakse“ asemel „keelatakse“.

Waljaandja: Toimetuskomisjon.

Wastutaw toimetaja: E. Maddison.

Tegew toimetaja: K. Kogermann.

17. juunil 1924 a. surma läbi lahkunud kaasteenijat politsei 42. raiooni ülemat

ALEKSANDER KANGUR'I

mälestab

Lääne maakonna politsei ametkond.

K u u l u t u s e d.

Tunnustatakse maksusetuks järgmised isikutunnistused:

- Ibirüütel, Marie Karli t., w. a. Wastse-Roosa wallawal. 1. 4. 22 a. nr. 68. (21326)
- Sikk, Konrad Juliuse p., w. a. Erastwere wallawal. 13. 12. 19 a. nr. 569. (21324)
- Põder, Olga Rosalie Karli t., w. a. Wana-Antsla wallawal. 25. 4. 22 a. nr. 1888. (21325)
- Kõst, Anna Jüri t., nr. 241. (22359)
- Jakobson, Mihkel Juhani p., nr. 7470. (22360)
- Jaanson, Jüri Tiiu p., w. a. Enge wallawal. 6. 11. 21 a. nr. 278. (22362)
- Eberhard, Johannes, w. a. Tammiste wallawal. 11. 1. 20 a. nr. 228. (22364)
- Tomson, Jaan Maie p., w. a. Tori wallawal. 9. 12. 19 a. nr. 26. (22365)
- Kask, Marie Juhani t., w. a. Tori wallawal. 15. 1. 20 a. nr. 220. (22370)
- Tomson, Aleksander Iwani p., (ajut.) w. a. Tall. l. pol. ülemalt 18. 10. 23 a. (22379)
- Kraam, Konstantin Jakobi p., w. a. Tall. l. pol. 4. jsk. 1922 a. (22240)
- Aksel, Johannes Hindreku p., w. a. Tall. l. pol. 1. jsk. 12. 12. 19 a. nr. 3634. (22241)
- Wahter, Hans Reinu p., w. a. Tall. l. pol. 4. jsk. 1919 a. nr. 6256. (22242)
- Üidik, Kristine Karli t., w. a. Tall. l. pol. 4. jsk. 1919 a. (22244)
- Aal, Meeta Joosepi t., w. a. Narwa l. pol. 2. jsk. (22250)
- Lestäl, Margarethe Karli t., w. a. Tall. l. pol. 2. jsk. 14. 9. 22 a. nr. 1306. (22253)
- Peterson, Adele Gustawi t., w. a. Koigi wallawal. 13. 12. 19 a. (22252)
- Einstein, Hilda Friedrichi t., w. a. Narwa l. pol. ülemalt 5. 5. 20 a. nr. 22671. (22251)
- Sepp, Priidu Mihkli p., w. a. Tall. l. pol. 1. jsk. 24. 11. 19 a. nr. 839. (20250)
- Koppel, Oskar Jüri p., w. a. Pihtla wallawal. 30. 4. 22 a. nr. 1052. (20240)
- Prilling, Alma Johanna-Jaani t., w. a. Pärnu l. pol. ülemalt 31. 12. 19 a. nr. 8514. (20248)
- Zolk, Woldemar Wiktori p., w. a. Rõngu wallawal. 6. 2. 22 a. nr. 874. (22315)
- Mägi, Irene Jakobi t., w. a. Pühajärwe wallawal. 26. 2. 23 a. nr. 16. (22313)
- Schmidt, Peeter Jaani p., w. a. Wana-Otepää wallawal. 22. 12. 19 a. nr. 110. (22312)
- Pant, Elmar Karli p., w. a. Aru wallawal. 9. 12. 21 a. nr. 64. (22311)
- Rätsepp, Pauline Johani t., w. a. Uderna wallawal. 12. 12. 19 a. nr. 202. (22314)
- Bloom, August Johani p., w. a. Kongota wallawal. 14. 12. 19 a. nr. 224. (22316)
- Sooro, Tõnis Jakobi p., w. a. Rannu wallawal. 14. 3. 20 a. nr. 813. (22317)
- Siim, Johann Karli p., w. a. Raudteede pol. 4. jsk. 15. 3. 20 a. nr. 8163. (22318)
- Bauermann, Liisa Karli t., w. a. Lelle wallawal. 13. 1. 20 a. nr. 67. (22353)

- Tiismann, Anton Mardi p., w. a. Tall. I. pol. 3. jsk. (22371)
 Hammermann, Elfriede Jaani t., w. a. Tall. I. pol. 4. jsk. 1922 a. (22372)
 Pukspuu, Helmi Aleksandri t., w. a. Warangu wallawal. (22373)
 Ella, Eduard Andrese p., w. a. Wiljandi I. pol. ülemalt 22. 4. 21 a. nr. 7737. (22374)
 Horm, Jaan Johani p., w. a. Tallinna Raudteede pol. ülemalt 1919 a. (22375)
 Märts, Rosalie Kristjani t., w. a. Tall. I. pol. 3. jsk. 1919 a. (22376)
 Laar, Oswald Jakobi p., w. a. Sõmeru wallawal. 1921 a. nr. 1887. (22377)
 Alja, Aleksander Jaani p., w. a. Wee wallawal. 11. 12. 19 a. nr. 26. (22378)
 Linnas, Marie Otto t., w. a. Wana-Kariste wallawal. 2. 1. 20 a. nr. 243. (22379)
 Tamm, Marie Mihkli t., nr. 410. (22380)
 Krapp, Martin Mihkli p., w. a. Orajõe wallawal. (22381)
 Rosenberg, Karl Jaani p., w. a. Tall. I. pol. ülemalt 1919 a. nr. 9859. (22383)
 Rosenberg, Anna Marie Aleksandri t., w. a. Tall. I. pol. ülemalt 1919 a. nr. 8183. (22384)
 Weiler, Miralda Ferdinandi t., w. a. Tall. I. pol. 4. jsk. (22385)
 Martinson, Alma Aleksandri t., w. a. Tall. I. pol. 4. jsk. 1919 a. (22386)
 Kiwi, Sophie Reinu t., w. a. Tall. I. pol. 6. jsk. nr. 13428. (22389)
 Wisas, Priidu Jüri p., nr. 9106. (22390)
 Petermann, Eudokia Leena t., nr. 13561. (22391)
 Seimann, Feodor Juhani p., nr. 14938. (22392)
 Tamm, Anna Jüri t., nr. 2936. (22393)
 Nukk, Jakob Jakobi p., nr. 3529. (22394)
 Tohw, Liisi Jaani t., w. a. Tori wallawal. 15. 1. 20 a. nr. 203. (22397)
 Weski, Ella Johannese t., w. a. Mäetaguse wallawal. 31. 12. 19 a. nr. 850. (22398)
 Reinwelt, Anette Jaani t., w. a. Kolowere wallawal. 12. 1. 23 a. nr. 187. (22400)
 Kreidemann, Anna Hansu t., w. a. Tall. I. pol. 4. jsk. 1919 a. (22451)
 Paesüld, Marta Peetri t., w. a. Haapsalu I. pol. jsk. nr. 1050. (22452)
 Kepler, Bernhard Jüri p., w. a. Keila wallawal. (22453)
 Neider, Henn Jakobi p., w. a. Tall. I. pol. 4. jsk. (22454)
 Pajo, Salme Johani t., w. a. Pärnu I. pol. jsk. 18. 12. 19 a. nr. 5787. (22458)
 Poljakow, Makar Feodori p., w. a. Pärnu maak. pol. ülemalt 2. 6. 23 a. nr. 28. (22459)
 Terrepson, Marta Adolfi t., nr. 8267. (22460)
 Seemann, Aleksander Jakobi p., w. a. Self wallawal. 20. 12. 19 a. nr. 660. (22463)
 Part, Marie Peetri t., w. a. Lümmada wallawal. 1923 a. (22467)
 Jaakson, Marie Jaani t., w. a. Tartu I. pol. jsk. 1920 a. nr. 10968. (22487)
 Tomason, Woldemar Woldu p., w. a. Pärnu maak. pol. I. jsk. 29. 12. 19 a. nr. 7806. (22491)
 Fatal, Julius Mardi p. (22493)
 Rumberg, Anette Abrami t. (22494)
 Kurm, Rosalie Andrese t., w. a. Pati wallawal. 30. 12. 19 a. nr. 323. (22495)
 Kõrk, Magda Marie Johannese t., w. a. Tall. I. pol. 5. jsk. 1922 a., nr. 15470. (22496)
 Riik, Karl Hendriku p., w. a. Wõru I. pol. ü. 24. 11. 19 a. nr. 793. (22551)
 Jürgenson, Artur Peetri p., w. a. Wõru I. pol. jsk. 21. 10. 20 a. nr. 3704. (22552)
 Ressar, August Andrese p., w. a. Wana-Täna-silma wallawal. (22701)
 Metsamärt, Jakob Hansu p., w. a. Tarwastu wallawal. 29. 12. 19 a. nr. 278. (22702)
 Pedanik, Johann Hansu p., w. a. Öisu wallawal. (22703)
 Solowjew, Wassili Ignati p., w. a. Wiljandi maak. pol. ülemalt 2. 6. 21 a. nr. 129 — ühes elamisloaga. (22704)
 Seitam, Jüri Jüri p., w. a. Suure-Kõpu wallawal. 30. 10. 20 a. nr. 1037. (22705)
 Kütt, Marie Johani t., w. a. Tuhalaane wallawal. (22706)
 Peetermann, Heinrich, nr. 55. (22801)
 Meeder, Aleksander, nr. 447. (22802)
 Leinsküll, Johannes, nr. 258. (22803)
 Kint, Rudolf, nr. 592. (22804)
 Richter, Peeter, nr. 1658. (22805)
 Nielender, Amalie, nr. 862. (22806)
 Lillepea, Leopold, nr. 255. (22807)
 Tambergesen, Martin, nr. 938. (22808)
 Neidek, August Jaani p., nr. 699. (22809)
 Adra, Pauline, nr. 112. (22851)
 Laas, Ewald, nr. 13144. (22852)
 Beitel, Ida Mardi t., nr. 12409. (22853)
 Liiw, Woldemar Liisi p., Koorküla wallawal., nr. 467. (22901)
 Epinatjeff, Boris Iwani p., w. a. Tall. I. pol. 4. jsk. 17. 12. 19 a. nr. 4643. (22902)
 Ein, Aleksander Johani p., w. a. Tall. I. pol. 4. jsk. (22903)
 Hunt, Johann Jaani p., w. a. Tall. I. pol. 4. jsk. 19. 1. 20 a. (22904)
 Neo, Anette Hansu t., w. a. Tall. I. pol. 3. jsk. 1922 a. (22906)
 Tiits, Anna Jaani t., w. a. Tall. I. pol. 1. jsk. 31. 3. 20 a. nr. 9603. (22907)
 Tramberg, Ewa Antoni t., w. a. Rakwere I. pol. jsk. (22908)
 Mürson, Nikolai Johani p. (22910)
 Tonat, Martin Martini p., w. a. Tall. I. pol. 4. jsk. 1920 a. (22918)
 Norrak, Gertrud Johani t., w. a. Harku wallawal. (22919)
 Kõrgemägi, Rudolf Jaani p., w. a. Tall. I. pol. 4. jsk. 1922 a. nr. 4861. (22920)
 Muttik, August Peetri p., w. a. Tartu I. pol. 3. jsk. (22921)
 Preismann, Tiina, w. a. Wana-Kariste wallawal. 13. 2. 20 a. nr. 472. (22928)
 Erne, Madis Jaani p., w. a. Pärnu I. pol. jsk. 11. 8. 20 a. nr. 11754. (22929)
 Konurin, Wassili Akimi p., w. a. Harju maak. pol. ülemalt 17. 12. 22 a. nr. 994. (22931)
 Liebänd, Eweline Friedrichi t., w. a. Pärnu I. pol. ülemalt (22934)
 Wassin, Wassili, w. a. Irboska wallawal., nr. 4843. (22934)
 Gorschkow, Peeter, w. a. Petseri maak. pol. 2. jsk. nr. 35. (22934)
 Juschin, Irina, w. a. Irboska wallawal., nr. 2420. (22934)
 Malinin, Maksim, w. a. Irboska wallawal., nr. 8003. (22934)
 Korolew, Iwan, w. a. Irboska wallawal., nr. 250. (22934)
 Wassiljewski, Jegor, w. a. Senno wallawal., nr. 414. (22934)
 Lebedew, Aleksander, w. a. Irboska wallawal., nr. 7278. (22934)
 Sujew, Iwan, w. a. Irboska wallawal., nr. 7497. (22934)
 Fedulin, Wassili, w. a. Irboska wallawal., nr. 2759. (22934)
 Trefogowa, Klawdia, w. a. Irboska wallawal., nr. 1986. (22934)

- Pokamistow, Iwan, w. a. Petseri wallawal., nr. 121/32.
- Rodkin, Mihail, w. a. Senno wallawal., nr. 148.
- Jeremejew, Ilja, w. a. Irboska wallawal., nr. 9856.
- Motorina, Anastasia, w. a. Irboska wallawal., nr. 2860.
- Kondratjew, Aleksei, w. a. Irboska wallawal., nr. 68656.
- Polkownikow, Marie, w. a. Irboska wallawal., nr. 4004.
- Räpinina, Aleksandra Wassili t., w. a. Slobodka wallawal. 10. 2. 20 a., nr. 692.
- Härma, Matwei Andrei p., w. a. Slobodka wallawal. 19. 7. 22 a., nr. 179.
- Pettaiorg, Matwei Stepani p., w. a. Petseri wallawal. 3. 3. 20 a. nr. 144/13.
- Jõesuu, Iwan Martini p., w. a. Satserinna wallawal. 4. 6. 23 a. nr. 149/8235.
- Budilin, Aleksei Emeljani p., w. a. Petseri wallawal. 11. 2. 20 a. nr. 139/9.
- Wõsonurm, Aleksei Gawrili p., w. a. Satserinna wallawal. 9. 5. 23 a. nr. 126.
- Piirisild, Wassili Aleksei p., w. a. Petseri wallawal. 21. 1. 20 a. nr. 188/6.
- Närap, Marfa Andrei t., w. a. Slobodka wallawal. 17. 2. 20 a. nr. 2542.
- Hendrikson, Eliise Willemi t., w. a. Röpina wallawal. 27. 10. 20 a. nr. 2296. (4346)
- Ala, Oswald Jaani p., w. a. Kioma wallawal. 19. 5. 22 a. nr. 386. (4346)
- Sepp, Elsa Johani t., w. a. Peri wallawal. 23. 12. 19 a. nr. 356. (4346)
- Wares, Samuel Jaani p., w. a. Koiola wallawal. 9. 1. 20 a. nr. 156. (4346)
- Kirotar, Peeter Fritsi p., w. a. Röpina wallawal. 22. 1. 20 a. nr. 546. (4346)
- Zänkmann, Eduard Hendriku p., w. a. Röpina wallawal. 12. 8. 20 a. nr. 2232. (4346)
- Prii, Jaan Joosepi p., w. a. Weriora wallawal. 19. 1. 20 a. nr. 418. (4346)
- As, Kristjan Woldemari p., w. a. Weriora wallawal. 30. 1. 20 a. nr. 471. (4346)
- Säkna, Ferdinand Jakobi p., w. a. Orawa wallawal. 13. 1. 20 a. nr. 601. (4346)
- Truuts, Kosma Johani p., w. a. Meeksi wallawal. 6. 12. 19 a. nr. 317. (4346)
- Klimberg, Jaan Joosepi p., w. a. Meeksi wallawal. 30. 12. 19 a. nr. 658. (4346)
- Kaasik, Jaan Karli p., w. a. Weriora wallawal. 21. 1. 21 a. nr. 852. (4346)
- Samoilow, Wassili Semjoni p., w. a. Röpina wallawal. 22. 1. 20 a. nr. 584. (4346)
- Joorra, Alfred Andrei p., w. a. Orawa wallawal. 30. 12. 19 a. nr. 521. (4346)
- Käma, Marie Maksi t., w. a. Peri wallawal. 31. 12. 19 a. nr. 591. (4347)
- Kalamees, Adele Juula t., w. a. Orawa wallawal. 16. 12. 19 a. nr. 433. (4347)
- Mikkita, Samuel Mihkli p., w. a. Peri wallawal. 13. 4. 20 a. nr. 932. (4347)
- Torop, Samuel Mihkli p., w. a. Peri wallawal. 12. 12. 19 a. nr. 403. (4347)
- Sabbe, Johann Hendriku p., w. a. Pindi wallawal. 31. 12. 19 a. nr. 100. (4347)
- Glaser, Karl Jaani p., w. a. Weriora wallawal. 6. 1. 20 a. nr. 323. (4348)
- Werewson, Gustaw Paabo p., w. a. Weriora wallawal. 9. 1. 20 a. nr. 338. (4348)
- Esche, Karl Adolfi p., w. a. Weriora wallawal. 25. 6. 20 a. nr. 798. (4348)
- Dobrowolskaja, Natalie Ewstignei t., w. a. Tall. 1. pol. 6. isk. 12. 10. 1922 a. nr. 10847. (5693)
- Jekimow, Aleksei Artemi p., w. a. Röpina wallawal. 9. 2. 20 a. nr. 629. (4348)
- Kaljut, Elmar Danieli p., w. a. Tall. 1. pol. 6. isk. 8. 12. 19 a. nr. 2282. (5690)
- Subka, Renate Jüri t., w. a. Jisaku wallawal. 11. 1. 21 a. nr. 1531. (5691)
- Ristisaar, August Johani p., w. a. Wiljandi wallawal. 9. 1. 20 a. nr. 752. (5692)
- Zimberg, Edgar Johannese p., w. a. Tall. 1. pol. ülemalt 23. 2. 20 a. nr. 11539. (5694)
- Frisch, Ida Roberti t., w. a. Tall. 1. pol. 6. isk. 15. 12. 19 a. nr. 4202. (5695)
- Feldmann, Alwiine Karli t., w. a. Tall. 1. pol. 3. isk. 11. 3. 22 a. nr. 15618. (5696)
- Olbrei, Akxel Johani p., w. a. Tall. 1. pol. 6. isk. 1. 3. 20 a. nr. 6032. (5697)
- Tamberg, Hans Jüri p., w. a. Tall. 1. pol. 4. isk. 1920 a. nr. 11000. (7401)
- Jürgenson, Meeri Hansu t., w. a. Tall. 1. pol. 4. isk. 3. 10. 23 a. (7402)
- Käspär, Pauline Aleksandri t., w. a. Tall. 1. pol. ülemalt. (7403)
- Parts, Mart Hansu p., w. a. Tall. 1. pol. 6. isk. nr. 3695. (7405)
- Sarmak, Arwed Jaani p., w. a. Tall. 1. pol. 4. isk. 9. 4. 20 a. nr. 12216. (7406)
- Esko, Pauline Jakobi t., w. a. Tall. 1. pol. 6. isk. 1919 a. nr. 5933. (7407)
- Palm, Gustaw Gustawi p., w. a. Tall. 1. pol. 4. isk. nr. 9181. (7408)
- Geldberg, Johannes Johannese p., w. a. Tall. 1. pol. 1. isk. 9. 11. 19 a. nr. 2549. (22298)
- Raawik, August Andrese p., w. a. Tall. 1. pol. 1. isk. 25. 4. 23 a. nr. 836/58147. (22299)
- Walner, Eduard Jaani p., w. a. Tall. 1. pol. 1. isk. 13. 2. 22 a. nr. 12764-a. (22300)
- Johanson, Josephine, w. a. Tall. 1. pol. 5. isk. (22444)
- Hellmann, Aliide, w. a. Lelle wallaw. (22445)
- Koppermann, Rudolf, w. a. Tall. 1. pol. 5. isk. nr. 259. (22446)
- Pullerits, Rosalie, w. a. Tall. 1. pol. 4. isk. nr. 11009. (22447)
- Mutt, Wladimir, w. a. Tuhalaane wallaw. nr. 25. (22448)
- Berg, Feliks, w. a. Tall. 1. pol. 5. isk. nr. 14682. (22449)
- Rüütel, Anette, w. a. Tall. 1. pol. 5. isk. (22450)
- Kaspri, Aleksander, w. a. Tall. 1. pol. 5. isk. nr. 499. (23651)
- Fried, Martin, w. a. Tall. 1. pol. 5. isk. (23652)
- Grau, Maali, w. a. Tall. 1. pol. 3. isk. nr. 7543. (23653)
- Nelgas, Julie Sofie, w. a. Tall. 1. pol. 5. isk. nr. 42. (23654)
- Berendsen, Robert, w. a. Ambla wallaw. nr. 1925. (23655)
- Silberg, Anna, w. a. Rapla wallaw. nr. 764. (23656)
- Tripel, Marie, w. a. Tall. 1. pol. 5. isk. nr. 523. (23657)
- Kullasepp, Martin, w. a. Tall. 1. pol. 5. isk. nr. 4798. (23658)
- Kilk, Peeter, w. a. Tall. 1. pol. 3. isk. nr. 8777. (23659)
- Treier, Karl, w. a. raudteede pol. ül. (23660)
- Sawi, Jaan, w. a. Tall. 1. pol. 5. isk. nr. 1372. (23661)
- Siliwälja, Mihkel, w. a. Sauga wallaw. (23662)
- Saun, Elfride, w. a. Tall. 1. pol. 5. isk. nr. 13797. (23663)
- Cube, Ada, w. a. Pärnu 1. pol. ül. nr. 13607. (23664)

- Glöckner, Cordula, w. a. Tall. 1. pol. 5. isk. nr. 1321. (23665)
 Rebas, Emil, w. a. Tall. 1. pol. 5. isk. (23666)
 Korjus, Otto, w. a. Paide 1. pol. ül. nr. 2257. (23667)
 Rist, Melanie, w. a. Tallinna 1. 5. isk. nr. 2197. (23668)
 Uus, Jaan, w. a. Tall. 1. pol. 5. isk. nr. 15156. (23669)
 Sild, Johann Mihkli p., w. a. Kioma wallaw. 30. 11. 19 a. nr. 9. (23592)
 Majas, Peeter Johani p., w. a. Wiitina wallaw. 17. 12. 19 a. nr. 105. (22593)
 Pöld, Friedrich Tanila p., w. a. Wana-Laitsna wallaw. 5. 10. 23 a. nr. 18. (22594)
 Allots, Jaan Jüri p., w. a. Haanja wallaw. 4. 3. 20 a. nr. 1009. (22595)
 Israel, Eduard Jakobi p., w. a. Haanja wallaw. 22. 3. 20 a. nr. 1144. (22596)
 Hollo, Ella Peetri t., w. a. Haanja wallaw. 8. 12. 19 a. nr. 293. (22597)
 Kask, Emilie Jaani t., w. a. Zooru wallaw. 19. 7. 22 a. nr. 1012. (22598)
 Pilw, Eduard Peetri p., w. a. Saaluse wallaw. 29. 10. 20 a. nr. 129. (22599)
 Teppoo, Anna Karli t., w. a. Haanja wallaw. 31. 1. 20 a. nr. 930. (22600)
 Kärner, Johann. (22651)
 Porn, Gustaw Jüri p., w. a. Taebla wallaw. 8. 3. 21 a. nr. 272. (22652)
 Kärk, Adele Juhani t., w. a. Tall. 1. pol. ül. 28. 2. 20 a. nr. 12791. (22653)
 Onno, Juuli Mihkli t., w. a. Tall. 1. pol. 3. isk. 25. 11. 19 a. nr. 228. (22654)
 Luuberg, Konstantin, w. a. Tall. 1. pol. 3. isk. 3. 12. 19 a. nr. 1145. (22655)
 Korw, Aleksander Jaani p., w. a. Tall. 1. pol. 3. isk. 9. 6. 20 a. nr. 11385. (22656)
 Liivar, Leopold Willem Willemi p., w. a. Tall. 1. pol. ül. 26. 2. 20 a. nr. 12909. (22657)
 Kodaniburg, Alfred Priidiku p. (22658)
 Rikmann, Aleksander Jüri p., w. a. Tall. 1. pol. 3. isk. 3. 5. 19 a. nr. 10756. (22659)
 Simm, Kristine Peetri t., w. a. Tall. 1. pol. ül. 21. 2. 20 a. nr. 11150. (22660)
 Rosenblat, Rudolf Jüri p., w. a. Tall. 1. pol. 3. isk. 28. 11. 19 a. nr. 921. (22661)
 Simm, Karl Marie p., w. a. Tall. 1. pol. 3. isk. 24. 1. 20 a. nr. 7270. (22662)
 Nõu, Mihkel Madise p., w. a. Keila wallaw. 26. 5. 22 a. nr. 2308. (22663)
 Ewert, Karl Johannese p., w. a. Tall. 1. pol. 5. isk. 19. 1. 21 a. nr. 13326. (22664)
 Nõmmik, Hilda Helene Kristiani t., w. a. Tall. 1. pol. 3. isk. 29. 3. 20 a. nr. 9620. (22665)
 Kukk, Tiina Priidu t., w. a. Tall. 1. pol. 3. isk. 26. 4. 20 a. nr. 10536. (22666)
 Kaun, Alfred Jaani p., w. a. Alawere wallaw. 23. 8. 21 a. nr. 811. (22667)
 Jürisson, Herman Jüri p., w. a. Tall. 1. pol. 3. isk. 9. 1. 20 a. nr. 5351. (22668)
 Makke, Bernhard Willemi p., w. a. Wabina wallaw. 24. 12. 21 a. nr. 836. (22669)
 Gorbar, Wulf Samueli p., w. a. Tall. 1. pol. ül. 30. 1. 20 a. nr. 2906. (22670)
 Tammerik, Pauline (22671)
 Ljubimow, Wassili, w. a. Tall. 1. pol. ül. (22672)
 Lauberg, Aliide Ado t., w. a. Tall. 1. pol. 3. isk. 26. 11. 19 a. nr. 276. (22673)
 Flor, Willem Johannese p., w. a. Tall. 1. pol. 3. isk. 14. 1. 20 a. nr. 5082. (22674)

EESTI AKTSIA-SELTS

C. SIEGEL

asutatud 1878 a.

TALLINNAS, Lai tän. nr. 27.

Kõnetr. 183 ja 18-50.

Keskküte, supelussiseseaded, wesiwarustus, kanalisatsioon, pumpade sisseseaded, arteesia-puurkaewud.

L A D U S:

Igat seltsi torud, nende osad, gaasi-, wee- ja auru-armatuurid, wannid ja wanniahjud igasuguse kütte jaoks, ökonoomilised pliidad, pumbad, latt- ja witsraud, kandjad, plekk, talad, naelad igat sorti, juurdeveoraudtee materjaalid j. n. e.

Kaustiksooda, calc. sooda, calc. ja krist. Glaubersool, kaali salpeter, waigud ja gummi-arabicum, Quebrachoekstrakt, wääwelhape, soolhape, anilinwärwid, maaldriwärwid ja lakid, masinaõlid, igasugused keemilised ja tooresained naha-, klaas-, paberi-, tekstiil- ja tuletiku tööstuse jaoks.

THOMAS CLAYHILLS & SON

LAEWA AGENDID

Suur Brookusmägi nr. 14.

Tallinn—Stokholmi liin

^s/s „KALEWIPOEG“

Kapt. TAMM.

Kõnetr. 118

Telegr. aadr.: Clayhills — Tallinn

OSCAR STUDE,
ekspeditsiooni äri

Peakontor: TALLINNAS, Suur Brookus-
mägi nr. 14.

OSAKONNAD

Pärnus, Pühawaimu tän. nr. 8. Telefon nr. 93.

Walgas, (Eesti), Allee tän. nr. 5-a. „ nr. 139.

Tartus, Jaani tän. nr. 24. „ nr. 635.

Telegr. address igas kohas: „Studeos“.